

POTWIERDZANIE DANYCH RODOWODOWYCH NA PODSTAWIE GRUP KRWI POTOMSTWA PO BUHAJACH WYCENIANYCH W SOMB W RYMANOWIE

Jan Trela, Aleksandra Bojenko

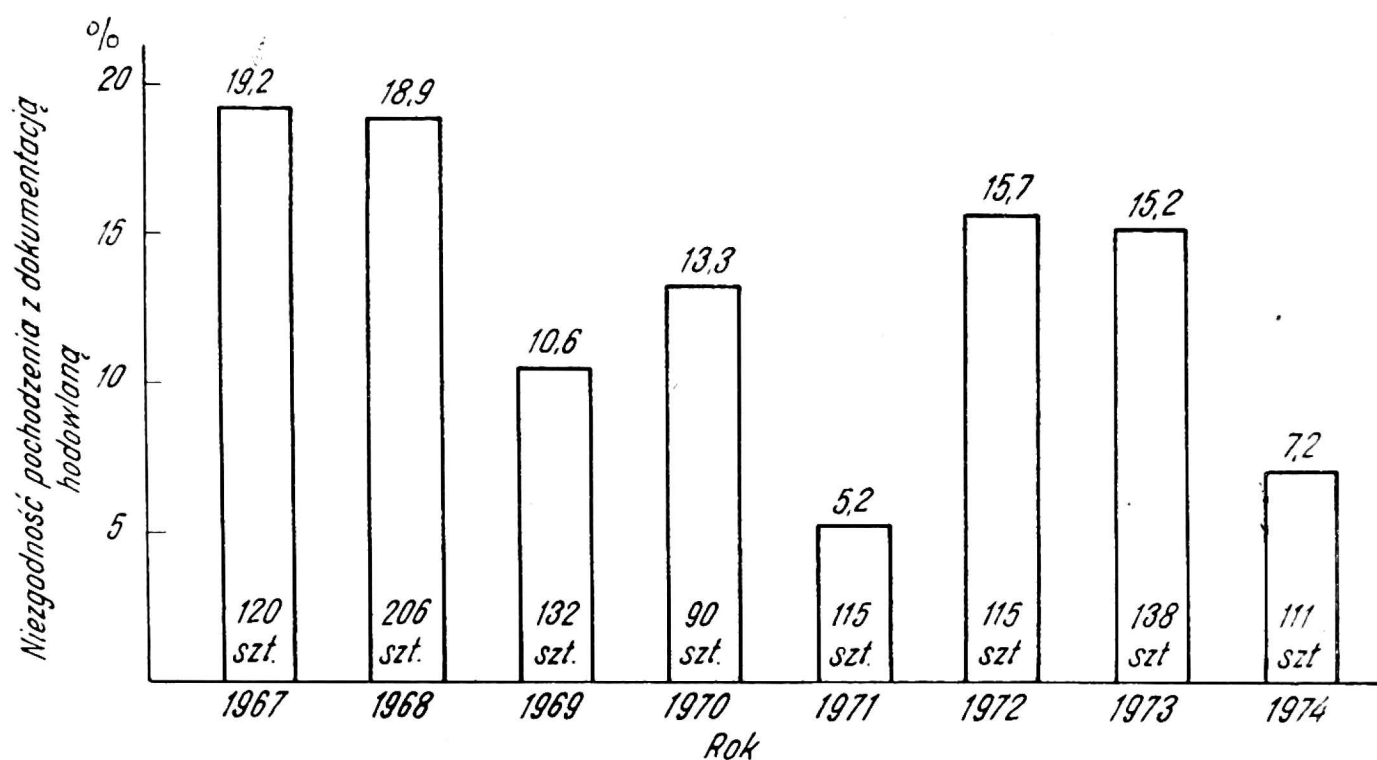
Zakład Immunogenetyki, IZ Kraków

WSTĘP

Ocena wartości użytkowej zwierząt gospodarskich przeprowadzana jest na podstawie ich wydajności oraz wydajności potomstwa. Za pomocą tych wyników można określić wartość hodowlaną zwierząt i można je wykorzystać w pracach hodowlanych [1, 6]. Zagadnienie takiej oceny nabiera szczególnego znaczenia w okresie masowego stosowania sztucznego unasieniania zwierząt [3]. Dokładność oceny wartości hodowlanej danego buhaja, zwłaszcza intensywnie użytkowanego w Zakładzie Unasieniania, rzutować będzie na efekty produkcyjne jego potomstwa (wydajność mleczną i mięsną). Nie jest zatem obojętne jaka jest wartość rzeczywista danego rozplodnika. Dlatego też wycena buhajów musi być bezwzględnie prowadzona na potomstwie, którego dane rodowodowe nie budzą żadnych zastrzeżeń.

MATERIAŁ I METODYKA

Materiał do opracowania stanowiły badania potwierdzania pochodzenia na podstawie grup krwi potomstwa przeznaczonego do wyceny buhajów z terenu województw: katowickiego, krakowskiego, lubelskiego, opolskiego, rzeszowskiego i wrocławskiego. Badania wykonano w Zakładzie Immunogenetyki Instytutu Zootechniki w latach 1967-1974 dla 1027 sztuk buhajków przeznaczonych do wyceny ojców ras ncb, nczb, pc i simentalskiej. Materiał pochodził z gospodarstw indywidualnych i państwowych a wybór sztuk przeprowadzony był przez Wojewódzkie Stacje Oceny Zwierząt i Zakład Hodowli Bydła Instytutu Zootechniki. Wyniki badań w poszczególnych latach przedstawiono na rys. 1.

Rys. 1. Wyniki badań materiału męskiego przeznaczonego do wyceny buhajów w Stacjach Oceny Mięskiej Buhajów w Rymanowie

OMÓWIENIE WYNIKÓW

Analiza wyników ustalająca pochodzenie po buhajach wykazała 13,7% niezgodności. Odsetek niezgodności w poszczególnych latach był bardzo różny i tak w 1967 r. wynosił 19,2 natomiast w 1971 r. tylko 5,2. Szczególnego znaczenia nabiera niezgodność danych rodowodowych w przypadku rozpatrywania oddzielnie potomstwa każdego z buhajów. Odsetek niezgodności badanych osobników z danymi rodowodowymi wahał się od 0 do 42,8. Szczegółowej analizie poddano wyniki badań z lat 1969-1974. W okresie tym przebadano 701 sztuk potomstwa przeznaczonego do wyceny 56 buhajów w SOMB w Rymanowie. Z liczby tej tylko 19 buhajów (34%) miało potomstwo, które pod względem pochodzenia nie budziło zastrzeżeń, natomiast 27 buhajów (48% wycenionych ojców), posiadało potomstwo o procencie niezgodności w granicach od 6,7 do 20. Pozostałe buhaje — 10 sztuk (18%) miały potomstwo o niezgodności od 22,2 do 42,8%.

Wycena buhajów prowadzona w Stacjach Oceny Mięskiej odbywała się na materiale o rodowodzie potwierdzonym badaniami grup krwi. Porównanie danych otrzymanych dla SOMB w Rymanowie z danymi z innych rejonów obrazowało całość prowadzonej wyceny. Badania wykonane w latach 1970-1973 przez Terenowe Laboratorium Oznaczania Grup Krwi przy WSOZ w Olsztynie, na materiale żeńskim, wykazały że na 21 buhajów, których potomstwo przeznaczono do wyceny, zastrzeżeń nie budziło pochodzenie potomstwa tylko po 2 buhajach. Niezgodności wśród potomstwa 10 buhajów wahały się w granicach 3-20%, wśród potomstwa

9 buhajów od 21 do 28⁰/. Ze sprawozdań dotyczących działalności w 1972 r. laboratoriów zajmujących się badaniem grup krwi wynika, że niezgodności materiału męskiego i żeńskiego przeznaczonego do wyceny wynosiły odpowiednio 15,5 i 25,5⁰/, natomiast analogiczne dane z 1973 r. wynosiły 18,3 i 17,6⁰/% [4, 5].

Z badanej populacji zwierząt wybierano losowo do analizy buhaje, których wycenę rozpoczęto w 1972 r. Pełny obraz wyników przeprowadzonych badań możemy uzyskać, przedstawiając procent niezgodności materiału przeznaczonego do wyceny oraz uzyskane wskaźniki i indeksy wycenianych buhajów [2].

Tabela 1

Procent niezgodności pochodzenia potomstwa buhajów wycenianych w SOMB w Rymanowie w 1972 r.

Lp.	Nazwa i numer licencyjny buhaja	Liczba potomstwa do wyceny	Procent niezgodności potomstwa przed wyceną	Wskaźnik umięśnienia	Indeks wartości opasowej
1	Adriatyk 1082G	9	38,5	99	95
2	Alhan 1055G	9	14,3	100	101
3	Cejlon 1057G	9	36,4	101	92
4	Dozór 169 G	9	16,7	99	85
5	Dzielny 170 G	10	7,7	99	89
6	Relaks 1084 G	7	0,0	99	97
7	Santar 834G	8	13,3	103	106
8	Sułtan 78G	9	7,7	101	111
9	Sumer 156G	8	9,1	99	125

Przedstawione (tab. 1) dane obrazują zagadnienie potwierdzania pochodzenia przy wycenie buhajów na podstawie ich potomstwa. Wykazują one (z punktu widzenia hodowli) celowość prowadzenia wyceny na materiale o potwierdzonym pochodzeniu.

LITERATURA

1. Klocek F.: Stosowane w Polsce metody oceny wartości użytkowej i hodowlanej bydła oraz próba określenia ich wpływu na doskonalenie pogłowia. Wyd. Własne IZ 24, 1970.
2. Łappa H. i in.: Ocena buhajów metodą stacjonarną na podstawie opasowej i rzeźnej użytkowości potomstwa. Wyniki oceny buhajów na podstawie użytkowości potomstwa. Instytut Zootechniki w Polsce, Warszawa 1974.
3. Romer J., Stolzman M., Siekierzycki W.: Program selekcji oceny buhajów w Polsce. Miedzynar. Konf. Nauk.-techn. SITR, Kraków 1974.
4. Trela J., Duniec M.: Wyniki badań potwierdzania pochodzenia na podstawie grup krwi u bydła przeprowadzonych w roku 1972. Biul. Inf. IZ, 3/76, 1973.

5. Trela J. Duniec M.: Potwierdzenie pochodzenia w ramach działalności krajowego systemu badań grup krwi u bydła. Biul. Inf. IZ, 1/80 1974.
6. Zalewski W.: Ocena wartości użytkowej bydła. Materiały Kraj. Konf. Nauk.-techn. 12, Poznań 1972.

Ян Треля, Александра Боечко

ПОДТВЕРЖДЕНИЕ РОДОСЛОВНЫХ ДАННЫХ НА ОСНОВАНИИ ГРУПП КРОВИ ПОТОМСТВА БЫКОВ ОЦЕНИВАЕМЫХ В СТАНЦИИ ОЦЕНКИ МЯСНОЙ ПРОИЗВОДИТЕЛЬНОСТИ В РЫМАНОВЕ

Резюме

Оценкой племенных достоинств быков на базе признаков производительности их потомства занимается м.пр. станция оценки мясной производительности в Рыманове.

В период 1967-1974 гг проверяли правильность родословных на основании результатов исследований групп крови у 1027 голов потомства быков различных пород. Установлено, что средний процент несоответствия с родословной происхождения потомства оцениваемых быков составляли 13,7 с колебаниями в пределах 0-42,8%.

Оставление в проверяемом материале особой с происхождением несоответствующим родословной изменило бы картину качеств оцениваемых быков.

Jan Trela, Aleksandra Bojenko

PEDIGREE DATA CONFORMITY ON THE BASIS OF BLOOD GROUPS OF PROGENY OF BULLS ESTIMATED AT THE STATION OF MEAT PERFORMANCE ESTIMATION AT RYMANÓW

Summary

With the breeding value estimation of bulls on the basis of their progeny performance deals, among others, the Station of Meat Performance Estimation at Rymanów.

In the period 1967-1974 the pedigree conformity was verified on the basis of blood groups examination results in 1027 heads of progeny of different breed bulls. It has been found that mean-conformity per cent of progeny of the bulls estimated amounted to 13.7% varying within 0-42.8%.

Leaving behind in the material examined individuals with the origin non-conformable with the pedigree data, would change the picture of value of the bulls estimated.